

Štampa vsak četrtek
in velja s poštnino
vred in v Mariboru z
pošiljanjem na dom
za celo leto K 5.—
za pol leta „ 2.60
za četrť leta „ 1.30

Naročnina se pošilja
upravlštvu v tiskarni
sv. Cirila, koroške
ulice št. 5. List se
pošilja do odpovedi.

Deležniki katol. tis-
kovnega društva do-
bivajo list brez po-
sobne naročnine.

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Pesamezni listi dobó
se v tiskarni in pri
gospodu Novak-u na
velikem trgu po 70 h.

Rokopis se ne vra-
tajo, neplačani listi
se ne sprejemajo.

Ča oznanila se plačuje
od navadne vrstice,
če se natisne enkrat,
po 12 h, dvakrat 18 h,
trikrat 24 h.

Štev. 37.

V Mariboru, dne 14. septembra 1899.

Tečaj XXXIII.

Slovenskemu učiteljstvu.

Dne 13. in 14. t. m. zboruje v Gradcu vse štajarsko učiteljstvo v takoimenovanem «Lehrerbundu» t. j. zaveza vseh učiteljev štajarskega. Med drugimi predaval bode tudi Horvatek «o ljudski šoli, kakošna je bila, kakošna je sedaj in kakošna bi morala biti. Vsi tisti, ki so bili tako srečni (!) slišati ga, ko je hodil tudi po vsem spodnjem Štajarju na «misijone» izračunajo si lahko na prstih, kakovo rudečkarsko modrost jim bode prodajal zopet v svojem referatu. Obžalovati je le, da hodi slovensko učiteljstvo tem nemškim tovarišem na limanice in v roboto. Ako bi Slovencev ne potrebovali, bi jih nemški tovariši gotovo niti ne pogledali. Radi te nesrečne zveze našega učiteljstva z graškim in gornje štajarskim, poznajo se že zdaj žalostni nasledki pri nas. Dobrega še slovensko učiteljstvo niti pičice ni dobilo, a slabega dovolj. V svojem časopisu ščuvaje vedno na duhovščino, ometavajo z blatom slehernega učitelja, ki še ima iskrico vernega prepričanja v sebi ter govorijo toli zaničljivo o zavednih katoliških možeh med učiteljstvom, kakor bi bili ti le gotovo vsega zmožni. Mnogo je zavednih slovenskih učiteljev, ki so že dolgo v dnu srca užaljeni, da so nekako primorani biti udje «Lehrerbunda», ker so vsa učiteljska društva priklopljena tej nemški zavezi. Morda bode le kmalu bila ura, ko se otresemo tega jarma. V zadnji šte. «Schul- und Lehrer-Zeitung» grozijo se vsemu učiteljstvu, da se mora vsak učitelj naročiti na ta list, in če ga izključijo iz nemške zaveze. Slovensko

učiteljstvo je že nedavno izrazilo, da ima svoja dva slovenska lista, torej mu ni mogoče ugoditi tej želji.

Slovenski tovariši! Ne dajmo se terorizirati tem nemškim veljakom, ki zaničujejo naš mili materni jezik ter nam blatijo najdražjo svetinjo, katoliško prepričanje. Vsi, ki ste načelni za to, da dela slovensko učiteljstvo složno z duhovščino v procvit in prosveto milega nam naroda slovenskega, kličite krepko, da se bode strahoma zgrozil sovražnik: proč od Gradca, proč od nemških tovarišev, ki nam hočejo kratiti najdražje svetinje, vero in materni jezik. Ljudstvo slovensko nam bode vedelo hvalo, slovenska inteligenca nas bode čislala, slovenski poslanci pa bodo tudi brez «Lehrerbunda» izposlovali za nas dostojno zboljšanje našega materijelnega stanja. Nijeden nemških poslancev se ni tako potegoval za nemško učiteljstvo, kakor so storili to iz vsega srca naši slovenski poslanci. Edini zastopnik učiteljstva v štajarskem deželnem odboru — seveda Nemec, bil je nasprotnik personalnega plačilnega sistema, ker je dobro vedel, da bi s tem koristil pred vsem slov. tovarišem. Proč od Gradca! Iščimo si boljših prijateljev nego so ti zavezniki rudečkarjev, ki nimajo niti najmanjšega pojma o tem, kar čuti in ljubi pravi, pošten, veren slovenski učitelj.

To našim tovarišem v pomislek!

Več narodno in verno
mislečih učiteljev.

Kako se je začelo delavstvo.

Bog je delo že Adamu v raji nalóžil; vender bi bilo človeku, če bi bil ostal v pravesetosti in brezgrešnosti, delo samo v kratkočasje, v veselje. Ko je pa s pragrehom izgubil praresčnost, prevrglo se mu je delo v kazen: v trud. Če je že prej bil dolžan delati vsakdo, tem bolj dolžan je sedaj; kdor pa ne dela, tudi ne jej! govori že sv. Duh pri sv. Pavlu. V tem oziru delavec je tedaj in mora biti vsak zemlján. Tudi razlikovati in raznoteriti so se ljudje začeli že zgodaj. To je usnovano že v različnej bitnosti (naturi) človeške; zato že opazujemo to pri otrokih. Če se igrajo mej soboj, igra nekateri vselej «kralja» ali «kaprala» ali kar že koli višjega, drugi se mu pa voljno pokoré. Ták je že po svoji naravi bolj ukazliv in trdovoljen (energičen), bolj podjetliv in izumliv in vodliv; zato se mu drugi, ki so bolj skromnega značaja, voljno uklanjajo. Tako je tudi z velikimi, z doraslimi. Ni tedaj čudno, da vidimo že v pradavnini samostalne gospodarje, druge pa, da so jim zavisni, da so se jim uslužbili; Abraham na pr. je imel nad 300 hlapcev, ki so mu radovoljno službovali, če prav jim tega ni bilo treba; zakaj bilo je takrat še dovolj nenavzetega sveta, ničije (brez gospodarja) zemlje: to bi si bili lahko prisvojili in živeli samosvojski; a zdelo se jim je prijetneje služabiti: bili so menj samomiselní, menj samotvorni, menj podjetlivi. To je tedaj utemeljeno že v človeške bitnosti in kakor se ne moremo nikedar iznebiti svoje nature, tako je tudi še zmirom bilo in bode tako

Listek.

Klobukova povest.

(V. Hálek. — Jan Stanovsky.)

Medtem ko je profesor prednášal, sedel sem tiho na žreblju in razposajeni dijaki so mi metali popirnaté krogličke ravno pod nos. Niti ganiti se nisem smel, niti črhni; kajti gospod profesor je imel «solo». Primaruha! Nekoč je nek nebodigatreba krogličko oslinil tako, da je obvisela na meni, jaz pa sem moral svojo sramoto nesti črez ulico domu. Drugokrat zopet je gosp. profesor odišel iz šole in jaz sem služil omenjenim pobalinom v tarčo, v katero so streljali z velikimi popirovimi kepami, s knjigami, s črnílniki, s čepicami. Slednjič se nisem mogel več zoperstavljati njihovi nagajivosti, padel sem s žreblja ter se kotačil naravnost dijakom pod noge. Nek štipendist me je brcnil, da sem zletel na kateder med burnim, homeričnim smehom. Nato je pristopil oni pouličnjak, ki je sedel na «častnem oslovskem mestu» v «prvi klopi», vzdignil me kvišku ter zaklical: «Glejte kantarov razum!»

Temu je sledil divji krohot in vrišč; nepridiprav me je zopet obesil na prostor. K

vsi sreči je vstopil ravno profesor zopet v šolo in tako preprečil nadaljne surovosti onečesčevanja svojega klobuka. Če bi se bil on še le za trenotek kje zamudil, kdo vé — mogoče bi bil sporočil svoje pête konjedercu.

Sevé največja in najgrozovitejša kazen je bila za me, da sem moral poslušati profesorjeva predavanja z ostalimi «slušatelji», ne da bi bil le trohico razumel.

Ko sem prišel s profesorjevo glavo domu, spoznal je gospod profesor moje razklopotano zdravje. Obračal me je na vse strani in nisem mu tajil, da pri njem ne zdržim dolgo več. Videl je moje zvinjene in potrte grešne kosti, ušesa so mi visela, kakor na klapasti svinji, dihanje je bilo kratko in je pojemalo — skratka doba bolezni in slabosti se je približala.

In prevdarjal je gospod profesor, kaj bi bilo najbolje z mano napraviti; in dolgo se je posvetoval s svojo gospo in s svojo glavo.

«No, kaj naj storim?» odzval sem se. «Pojdem k očetu in mu dèm: Oče, grešil sem hudo, da sem se oddaljil od tebe; saj si tako dober, oče, odpusti mi!»

Moj svet je bil dobrodošel in še istega dne me je nesla hišinja gospoda profesorja k očetu.

Ni možno s peresom opisati tega radostnega najinega svidenja. Padel sem očetu

k nogam in plakal sem vroče solze. Oče je zbral sicer ves svoj razum in pregledal vse spominske predale, da bi v meni spoznal zgubljenega svojega sina; slo je to le z največimi potežkočami.

«Sin, moj sin», klical je obupno oče, «kam si zabredel!»

Toda tu ni pomagal noben lemento. In oče je sklical vse svoje slugе ter jim djal: «Glejte, to je moj sin, pomorte mu zopet na noge, saj je vreden svojega očeta!»

Sluge so mi v resnici malo zravnali kosti ter me spravili na noge. Moja zunanost je bila zopet tako, tako — za silo. Pa spak, komaj je minulo pol ure, moral sem že zopet zapustiti svoj očetovski dom; kajti hišinja gospoda profesorja je čakala na me. Oče več ni hotel slišati mojega joka in tarnanja. «Opomogel sem ti zopet na noge», djal je; «zdaj pa pojdi in se obnašaj pošteno! Pri meni nimaš nič več iskati!»

Moj oče je bil dober norček, toda največji zakrknjenec, kadar se je za kaj odločil. In zbog tega niti moj lemento nič ni pomagal, dasi sem ga zagotavljal, da bi se rad s svojimi stiskami in nadlogami zaupal njegovemu očetovskemu srcu. Vse zaman; bil sem zopet odnesen k gospodu profesorju

razmerje. V tem zmislu delavci so bili tedaj vedno. Toda delavcev v denés navadnem pomenu te besede, do zadnjih časov ni bilo.

Služabnih ljudij je bilo torej vedno. Polagoma se je človeški rod, ko je bil zapustil Boga in solnce resnice, bolj in bolj izkvarjal in zamotaval se v neverske zmote; pozabil je, da je vsak človek ustvarjen po podobi Božje, da smo vsi otroci jednega nebeškega Očeta, vsi namenjeni za isto večno blaženstvo v nebesih. Ginolo je s tem in sčasoma izgino spoštovanje, ki ga je zemljan zemljanu dolžan; mogočnejši so začeli stiskavati slabotnejše, gledé samo na svoj dobiček. Zlasti so pa tlačili v vojnah ujete sovražnike, ne prisóajóč jim nikakršne pravice. Tako je nastalo suženstvo; nahajamo ga do malega pri vseh neverskih narodih. Bili so sužni velike sirote; imeli néso nobene pravice, nobene opore, nobenega pribežališča. Zakóni (postave) jih néso kar nič branili; gospod je storil z njimi, kar se mu je zahotélo: Zastavil ga je, prodal, tepel in bičal, pohabil ali umoril — kakor se mu je zazdelo. Vsak vzroček mu je bil lahko zadosten, da ga je neusmiljeno mučil in trpinčil. Vémo na pr. o bogatem Rimljanu, da je pital s sužni svoje ribe v ribniku, o drugem je znano, da je dal sužnaku kuharja živega peči, ker mu ni jedi pripravil dovolj slastne za prenasladno njegovo grlo. Če je siromak ostárel in iznemogel, vrgli so ga mnogokrat v kraj, da je sestrádal. Še za ljudi jih néso imeli. Pisatelj Varon na pr. piše: «Trojno orodje moraš imeti, če hočeš obdelovati svoje posestvo: Prvo orodje je némo (mutasto) — to je plug in druga poljska priprava; drugo nerazumno vpije — to je konj in vol; tretje pa govori — to je sužen. Bil jim je tedaj kakor orodje, govedo, žival! Da si je prenasličena gospoda pasla svoja zijala, morali so se sužniki — včasih več tisoč na jeden dan — kakor igrobrci (gladijatorji) bojevati na igrálišči, bojevati se, mesariti in klati se, dokler ni poslednji izmeje njih mrtev izkrmavel. Uprli so se včasih, a zaman. Posebno znamenit je bil upor l. 73. pred Kristusovim rojstvom v Italiji. Nabralo se jih je kakih sto tisoč okrog poveljnika svojega Spartaka. Plašili so nekaj časa okrog, toda ne dolgo. Bili so premagani in vsi do zadnjega brez usmiljenja ukončani. Taka je bila njih siróščina, ko je prišel Vzveličar na svet. On je učil, da smo si bratje vsi, da je tudi ubogi sužen brat velikaša-gospoda; on je ostro zapovedal: «Ljubi svojega bližnjika — vsakega človeka kakor sam sebe.» S tem je prepóródil svet. Sveta vera nas uči prave svobode, sv. vera zahteva pravo svobodo,

Gospod profesor me je sicer obračal in ogledoval z veliko ljubeznivostjo, del me na glavo ter se ogledaval v zrcalu, in jaz sem se zelo vzradostil, ko sem videl svojo obnovljeno podobo. Zato pa so drugi dan, ko sem prijezdil na profesorjevi glavi v šolo, pred njegovimi očmi dijaki zagnali tak vrišč in smeh in hrup, da me je minila vsa volja, še dalje služiti gospodu profesorju. Vse, kar sem trpel pri njem, stopilo mi je tako živo pred duševno oko, da se mi je ožilo srce in sem se bal, da bi moral zopet trpeti vse to znova.

Bilo je drugega dne potem, ko sem šel z glavo gospoda profesorja k brivcu, da bi gospod profesor si dal obriti svojo brado. Sedelo je tam mnogo ljudi, in gospod profesor je moral čakati, da pride vrsta nanj.

Medtem me je bil obesil k mojim drugim tovarišem na žrebelj, in tam smo čepeli ter tožili drug drugemu svojo kruto usodo. Visel je tam tudi neki tovariš, kateri mi reče: «Bratec, menjajva svoje glave!»

«Dobro, velja!» glasil se je moj odgovor. Mislil sem si namreč: «Kaj me more zadeti hujšega, nego je osoda pri gospodu profesorju?»

In v resnici. Gospodar mojega tovariša je bil preje obrit nego gospod profesor, in

sv. vera uvaja pravo svobodo. Ko je njena luč razsvetila neverske temine, zasopli so na glas tlačeni sužniki; prisijala je tudi njim zora boljše prihodnosti, prismejala se doba prostosti. Sv. cerkev je vplivala bogatinom-gospodarjem na um in srce, preučevala in plemenitila: in razklepale so se, padale z rok njih težke verige. Po cele tisoče so jih izpuščali z jednog besedo, njih prejšnji gospodje, ko so se pokristjanili. Že precej davno sem čital, pa mi še vedno zveni v duši nagrobni napis, ki se je našel na nekem grobu na rimskem podzemeljskem pokopávališči (v katakombah): «Tukaj počiva Tekla; bila je moja sužna, pa je postala moja sestra.» Ta kratki napis ima v sebi več nego debele knjige; kaže, kako je res krščanstvo preoblažilo človeštvo, kako je res krščanstvo zatrló sužnost in opróstilo ječéče in vzdihájoče sužne. —

Sužen je bil pa takrat vsak delavec; če bi ne bilo Kristusa in krščanske vere, ostalo bi bilo suženstvo pač do denasnjih dnij, in ti, delavec, ječal bi v grozne okove zakovan še zmirom. Ali kedaj pomisliš, koliko dobrote ti je prineslo krščanstvo, ali pomisliš kedaj, ti nesrečni zapeljani delavec-demokrat, kako te Židje-socijalisti vodijo za nos, ko te šujejo na sv. vero? Če bi sv. vere nestálo, izgubil bi jedino pravo obrambo, jedino resnično oporo svojo. Bil bi spet, kar je bil tvoj prednik — sužen. J. M. Kržišnik.

(Dalje prih.)

Nova pogajanja.

Čim bolj Nemci ropotajo in tirjajo prvenstvo v državi, tem bolj pada njih veljava in ugled. V strasti se spozna človek, v strasti spoznavamo sedaj tudi Nemce ter vidimo, da je omika in znanost slavnih nemških prednikov na sedaj živeče potomce jako malo uplivala. Zato pa se prizadevajo najboljši izmed Nemcev, katoliško misleči Nemci, da bi pomirili duhove, trudijo se, da bi odstranili vzroke sedajšnjih nemirov, namreč nezadovoljnost kričaskih Nemcev z jezikovnimi naredbami za Češko. Ljudska katoliška stranka, v kateri se zbirajo katoliško misleči nemški možje, je imela v to svrhu zadnjo nedeljo na Dunaju zborovanje. Sklenili so, posredovati med Nemci in Čehi, da se pobotajo o jezikovnih zahtevah. No, Čehi se pač nimajo nič pobotati, kajti oni ne zahtevajo in še dosedaj tudi nimajo nobenih jezikovnih predprav. Nemci naj odstopijo od svojih pretiranih zahtev po prvenstvu in mir bo gotov. Velik

njemu je, kakor se je videlo, najina resolucija popolnoma ugajala.

Vzel je tedaj klobuk gospoda profesorja, oziroma mene — in jaz sem jezdit glavo fíjakarja.

Kako se mi je godilo pri njem — o tem v četrtem poglavju.

Smešničar.

Učitelj: «No Matijče, ne veš koliko je tri in štiri?»

Matijče: (molči.)

Učitelj: «Pazi! Ako ti dam sedaj tri zemlje in potem še štiri, koliko zemelj imaš vseh skupaj?»

Matijče: (hitro) «Potem sem jih sit, gospod učitelj.»

Učitelj: «Povej mi Tonček, kaj so godci?»

Tonček: «Godci so tisti ljudje, ki ho-dijo spat, kadar mi vstajamo.»

Učitelj: «Lojzek, katero mesto je pač najlepše v Avstriji?»

Lojzek: «Gradiška!»

Učitelj: «Kako to?»

Lojzek: «Zato, ker jo moj oče ogleduje že pet let.»

ugled slovanske državnoborske zveze se kaže v tem, da nikdo ne povprašuje za — njeno mnenje.

Garibaldi v Trstu.

Dne 8. septembra je prišel v Trst Menotti Garibaldi, neslavni sin pokojnega generala Garibaldija, strastnega sovražnika Avstrije in papeža. Trst, ki je avstrijsko mesto, storil bi svojo dolžnost, ako ga prezira, toda Trst tega ni storil. V Trstu prav močno veje protiaustrijski, Italiji ugoden duh, posebno pod sedajnjim namestnikom grofom Goessom, kateri v svoji nesposobnosti nič ne vidi, nič ne sliši. Zato se ni čuditi, da je Trst tudi ob tej priliki pokazal svoje protiaustrijsko mišljenje ter sprejel Garibaldija, kot zastopnika italijanskega sovraštva proti Avstriji prav slovesno in izdajalsko. Slišali so se namreč pozdravni klici, ki so bili odkrito veleizdajski. In vlada ničesar ni storila, da odstrani Garibaldija. Ko pa so se iste dni mislili Avstriji zvesti slovenski učitelji zbrati v solnčni Gorici, da se posvetujejo o svojih zadevah, zabranila jim je vlada zborovanje. Slovenci smo bolj avstrijski, nego vladni organi na jugu.

Dreyfus obsojen.

Francoski kapitan Dreyfus, ki je bil že enkrat obsojen zaradi izdajstva velevažnih vojaških skrivnosti, a so mu židovski bratje vedeli izposlovati, da se stvar še enkrat preišče pred sodiščem, je bil zadnjo soboto zopet spoznan krivim ter obsojen na deset let strogega zapor. Židje pa še tudi s to nizko kaznijo niso zadovoljni ter hočejo vse storiti, da operejo svojega sobrata vsakega madeža pred svetom. Resnica in pravica sicer nista na njihovi strani, pač pa denar in ta veliko premore.

Vojska se bliža.

Med Angleži in med južno-afriško državo Transvaal, v kateri prebiva narod Boercev vlada že dolgo nesporazumljenje. Boerci nočejo namreč Angležem pripoznati vrhovne oblasti nad svojo državo. Njihova dežela je jako bogata, kajti v rudah imajo obilo zlata, zato se Angležem tako dopade. V zadnjem času so se razmere med Angleži in Boerci tako poostrele, da bo bržkone v kratkem nastala vojska.

Dopisi.

Kozje. — Kdo izziva? Naš slovenski občinski zastop je v svoji zadnji seji 27. avgusta med drugimi točkami ogorčeno obsojal zadnje izgrede celjske fakinaže napram Slovencem ter zahteval, da se podržavi celjska policija, ki bi varovala nepristransko ravno tako mirnega slov. prebivalca, kakor se sedaj skrbno zavzema za nemškega rogovileža.

Ko bi bil imel občinski zastop svojo sejo teden pozneje, imel bi bil neprijetno priliko, da ne obsoja samo, ampak opravičeno prepove tako predrzno rogoviljenje kozjanskih nemčurjev, kakoršno so uprizorili predzadnjo soboto. Pozno v noči se privali pijana sodrga iz znane gostilne, kjer so ga vlivali v se za neko stavo tukajšnega odpadlega davkarskega uradnika, rogovilili potem, hajlali ter po slovenskem trgu tulili izdajsko, protiaustrijsko «Wacht am Rhein». Kdo izziva?! Opravičeno so se pritoževali tržani, da je to skrajni škandal. Dá, nečuvvena predrznost je, ako si upa Nemec na tak način ne samo motiti nočni mir, ampak tudi izzivalno demonstrirati pred slovensko hišo: ein jeder echte deutsche Mann, soll Freund und Bruder heissen. Kdo tedaj izziva?! Tukaj smo Slovenci doma in kozjanski Slovenci se ne bomo dali nikdar tako predrzno izzivati na lastnih tleh od — tujca. Iz te nemške predrznosti naj izvaja občinski zastop resne posledice in slov. občinstvo zahteva, da se nastavi odločna in nepristranska straža, katere nalog

bo, skrbeti za to, da se slovenski tržan ne bo več izzival v nočnem času tako nečuvno, kakor se je to zgodilo zadnjič. Slovenski župan mora zatreti v korenini vsako izzivanje proti Slovencem in to zahteva od njega slovensko prebivalstvo. Posebno so pa bili razburjeni kmetje in naši fantje; da je prišel tačas Nemec med nje, gotovo bi mu ne bilo prišlo nikdar več na misel izzivati nas tako predrzno. Nemec biva med nami, a ne razume našega jezika temuč ga zaničuje in se ga sramuje, kruha se pa ne sramuje, ki mu ga pripravljata slov. kmet. To ni poštena možatost, to je figavost. Sram jih bilo!

Kozje. Še nekaj iz zadnje občinski seje. V svoji zadnji seji je slov. zastop imenoval častnim občanom kozjanskim načelnika okrajnega zastopa g. župnika Tomažiča in bivšega kozjanskega vikarija g. Muršiča. Temu se je pa odločno uprl tukajšnji nadučitelj in odbornik Böheim. Ostala nemška odbornika Fehr in Vahčič se seje nista udeležila. Že v prvi seji je predlagal en odbornik to zadevno častno imenovanje, pa takrat se ni strinjal s tem prejšnji župan in sedajni odbornik Fehr ter stvar preprečil z besedami: to mi znamo še počakati. Slovenski odborniki so takrat prikimali, toda sedaj so odkimali.

Gosp. Böheim je prašal za zasluge, radi katerih se imenuje g. Muršič častnim občanom. Izvrstno ga je zavrnil vrli kmet Volavšek: g. nadučitelj, evo vam zasluge! Gosp. Muršič je nas vzbudil iz narodne zaspanosti. To je njegova prva zasluga, da smo sedaj zavedni, narodni kmetje. V to svrhu je nam ustanovil gospodarsko bralno društvo, kjer se izobražujemo, da se ne bomo dali več blatiti od vsakega zagriženega Nemca. Ne malo zaslugo ima pri polit. društvu, čigar neustrašen in marljiv ud kot tajnik je storil največ v prosepah društva.

Druga neprecenljiva zasluga je njegova skrb za naše otroke. Ali ste videli gosp. nadučitelj, kolikokrat je peljal opoldne gospod Muršič naše šolske otroke, kakor koklja svoja piščeta, da jim je kupil kruha ter jim tako vsaj nekako utešil njih glad. To so bili naši otroci, otroci slovenskega kmeta — trpina, ki je vedno hvaležen svojemu dobrotniku.

Tretji povod je pa ta, da popravimo vse krivice, katere so mu storili kozjanski Nemci. Ti so ga sovražili, preganjali in pri odhodu njegovem streljali v znak svojega nečastnega veselja, dočim smo mi tugovali. Danes je pa dan plačila, zato bo g. Muršič naš častni občan.

Čast ti vrli kmet, da si tako zagovarjal svojega voditelja. Ali ste slišali sedaj gospod Böheim, njegove zasluge?

Pa vi ste se tudi upirali imenovanju častnim občanom g. Tomažiča in niste istakto vedeli ali bolje hoteli vedeti za zasluge. Spet vam jih je moral dobro razjasniti isti zavedni odbornik. Sedaj veste, da ima gosp. Tomažič kot načelnik okrajnega zastopa take zasluge, katere ve ceniti le slovenski kmet, za katerega žrtvuje gosp. Tomažič vse svoje moči.

In ko niste mogli temu več ugovarjati g. Böheim, ste povdarjali, da bo to imenovanje preveč »stalo« občno. Gosp. Böheim, povejte nam, koliko je pa takrat »stalo« občno, ko ste nosili vi s prejšnim županom častno diplomu v Gradcu namestniku Kübecku. Ali bi nam ne hoteli razložiti, katere zasluge si je pridobil ta mož za kozjanskega slovenskega kmeta?

Sicer bi vam mi lahko vrnilo vrlo za dobro in vas prašali g. Böheim, dasi vam nismo nevošljivi, Bog ne daj, kakšne zasluge ste si neki vi pridobili za svoje častno odlikovanje? Morebiti je to, da ste nam slov. kmetom ravno vi odbili poldnevni šolski poduk?

Vendar smo vam hvaležni, da ste javno odkrili enkrat svoje politično mnenje. Zato vam javno povemo tudi mi: obžalujemo, da vam ne moremo zaupati, pa vi niste naš mož.

Iz Marnberga. (Na shodu delavskega društva.) Nedeljo 3. t. m. je bilo prav zanimivo in živahno. G. K. Brus otvori zborovanje in izraža svoje veliko veselje nad tem, da je prišlo toliko udov in prijateljev delavskega društva k zborovanju. Obilna vdeležba je najlepši dokaz, da delavci kakor kmetje tega okraja čutijo potrebo skupne izobražbe, skupnega delovanja. Veliko se je govorilo proti temu društvu in na vse mogoče načine se je ljudem odgovarjalo, naj ne pristopijo. Celo taki gospodje v Marnbergu in na Muti, kateri mislijo, da vso modrost z žlico zajemajo in jo imajo polno glavo, so delavce na vse mogoče načine obdelavali in enega hoteli celo ob kruh spraviti. Pa vse nič ne pomaga, društvo se vrlo razcvita. Nek drugi društven govornik pojasnjuje, kako je delavsko in kmetijsko ljudstvo združeno v združenih državah v Ameriki, v Angliji, na Francoskem, Nemškem, po naši Avstriji, kjer razne društvene zveze štejejo nad sto tisoč udov. Drugod smejo napredovati in se organizovati v lastno pomoč in obrambo; zakaj bi pa mi tega ne smeli storiti? Toliko osebne prostosti mora imeti vsak delavec, vsak hlapec, vsaka dekla, da lahko v poštenem katoliškem društvu skrbi za svojo izobrazbo in denarno pomoč. Našim nasprotnikom to seveda ne gre v glavo, pa kaj nas briga, če so tako neumni. Vsak izmed nas pa mora zahtevati svojo pravico.

To naše nasprotnike najbolj srbí, ako vidijo veliko ljudi zbranih okoli kakega duhovnika. »Duhovniki bi se naj ne mešali v društvene zadeve, naj bi raje v žagradu ostali ali pa v župnišču molili.« Kaj takega se večkrat sliši. Mi pa smo prepričani, da je dandanes veliko premalo, ako duhovnik samo pri cerkvi opravi svoje dolžnosti. On mora tudi med ljudi, on mora delovati tudi v društvih. K temu spodbuja duhovščino slavno vladajoči sedanji rimski papež, to zahtevajo tudi razmere današnjega časa, katere so drugačne, kakor so bile nekdanje.

Na eni strani se ponujajo delavcem slabe knjižice, slabi časopisi. Judje združujejo delavce, da jim vcepijo sovraštvo in nevaležno srditost do katoliške cerkve. To najbolj delajo po slabih spisih, katere prav po ceni spravljajo med ljudstvo. Zopet pridejo od Judov plačani rogovileži, ki s prikupljivimi besedami hočejo delavce in kmete preslepiti. Zopet pride kak drug prerok, kakoršen je bil pred kratkem v Strohmaierjevi gostilni na Muti. Kvasil je mnogo proti katoliški cerkvi, proti škofom in papežem. Rekel je, da on kot staro-katoliški duhoven dela vse zastonj, da ne računi ničesar ne za krst, ne za poroke, ne za pogrebe in zna brati nemško mašo.

Gosp. Erber in njegovi imenitno oblečeni tovariši so mislili, da je prišel k njim kak nov odrešenik in so ga imenitno pozdravljali. Pa kako so se namazali. Dotični pridigar je odpali menih Ferk, katerega je namestnija iz Gradca nekako spokala. Zdaj pa je prišel na Muto svojo robo prodajat.

Kje se naj krščanski delavci in kmetje podučujejo, da bodo trdno stali, kakor skale proti raznim viharnim zmotam? Veliko delavcev v nedeljo niti k pridigi ne more, ker jih brezverski gospod tudi takrat sili k delu. Razven cerkve pač najlažje društvo svoje ljudi poduči in jim stvar še bolj v živih barvah lahko naslika, kakor je to za cerkvene prostore primerno. Res je, za današnje tukajšnje razmere je treba društev, je treba tudi duhovnikov, kateri tudi v njih ljudstvo podučujejo.

Razven podučnih govorov je prednašal prav spretno nek delavec zabavno povest, da so se zborovalci prav veselo kratkočasili. Zdaj smo se v Marnbergu zbrali, prihodnjič pa bo delavsko društvo sklicalo shod na Muto, da bode vsakdo imel priliko priti iz okolice in poslušati podučne in kratkočasne govore. Mi napredujemo, druge je strah. Le vrlo naprej!

Iz ptujskega polja. Zadnjič si se dragi bralec gotovo nekoliko zabaval ob pesmi Brinovega Naceta. Pa prijatelji moji, on še ni pri kraju z vsem, kar mu teži srce. Zato Vam hoče danes nekaj resnih povedati v pomislek. — Kedo pa Vam je dal ono neumno pesem v roke? Jelite, dobili ste jo iz rok nekega usmiljenega brata, in mislili, to je že kaj dobrega, kar nam je izročil pobožen redovnik. Ne dajte se motiti, prijatelji moji. Oni znani g. Visenjaku omislil si je ta način: obdaril je bogato onega č. redovnika ter ga prosil, naj pesen deli med »zapelane Slovence. Častiti brat niti slutil ni, kaj ta pesen pomeni, ker prebiva celo leto v Gradcu pri bolnikih ter ne ve, kake borbe imamo mi Slovenci v lastni domovini. Ako bi vedel, kdo je ta pesnik Muršič in da preganja pesen njegova Borovega Luko in mene, ki se ž njim dobro poznavam, odklonil bi g. Visenjaku prav resno njegovo prošnjo. — Dobili ste pesen tudi pri nemških trgovcih v Ptuj in sicer celo zastonj. Slovenci smo dobre duše, a zdaj nam je preveč. Kmalu spoznate tudi pogumnost in zavednost našo! Ljubi poštene slovenski kmetje, zapomnite si eno. Kjerkoli ste dobili ono prismojeno evangelje zapelanim Slovencem, v tiste prodajalne ne hodite več kupovat. Tisti trgovci vsi so Vam le laži prijatelji, ki z Vašim denarjem pripravljajo pot nemškemu cesarju v našo domovino. Oni ljubijo le Vaš denar, a zaničujejo Vaš jezik, četudi je to njihov lastni materni jezik. A izneverili so se svojemu rodu in ga zaničujejo, zdaj pa se klanjajo Bismarkovemu duhu, zdihujejo po nemškem cesarju in kličejo »Los von Rom« to se pravi »proč od Rima«! Nedavno bili so vsi zbrani v svoji kazini krog krivovernega pastora iz Pruskega, ki jih je učil zaničevati sv. mater katoliško cerkev. Kar noreli so za njim samega navdušenja.

Kako ljubijo Ptujčani nas Slovence, Vam hočem koj pokazati. Sredi avgusta obhajalo je vojniško društvo lepo slovesnost: blagoslovljenje zastave v Ptuj. Ker imajo baje tudi nekaj Nemcev v društvu, razposiljali so nemška vabila, imeli v nemški cerkvi božjo službo ter skrbeli za to, da se ne zamerijo nikomur. Pa — veselica je le bila »nevarna za ptujsko nemštvo. Pogumni Germani prepovedo vojaško godbo, vsak obhod in slavnostni sprejem; g. Ornig jim da natančne instrukcije, kako se morejo obnašati, kajti on inače ne more dati garancije za red in mir. Tako se ravna z dosluženimi vojaki! Zato so dobri naši slovenski sinovi, da prelivajo kri, ako pa se hočejo pošteno razveseliti, morali bi se skriti kam med haloške hribe ali poljanske vasice, da jih Nemčurji ne pobijejo s kamni. Zapomnite si Slovenci! Isti dan pobila je mestna druhal nekaj šip na Narodnem domu, na posojilničnem poslopju in hiši dr. Ploja.

Ko je bila razpisana na tukajšnji bolnišnici služba za zdravnika, prosil je za njo tudi naš Slovenec. V bolnišnici ležijo sami Slovenci, k večjemu tu in tam kak siromak druge narodnosti. Davek za bolnišnico plačujemo tudi mi Slovenci, za bolnike pošiljajo denar slovenske občine. Toda kaj našim Nemcem za to mar, ali more Slovenec-bolnik potožiti zdravniku bolečine, da čim preje ozdravi. Bolnišnica mora v prvi vrsti zato tukaj biti, da zopet rojen trdi Nemec dobi lepo službo, ptujski Germani, »Südmark« in »Schulverein« pa novega pristaša in uda. Službe ni dobil naš Slovenec, čeprav je imel več skušenj nego nemški prosilci, temveč Nemec dr. Treitl. Slovencu dr. Stuhcu hoteli pa so siloma odvzeti stanovanje ter mu delali spakarije, kjer so le mogli.

Ko je umrl ravnatelj mestne deske šole, prosil je za to službo tudi nek mnogoprijubljen g. učitelj nemške šole, ki ima vse vrline odličnega učitelja in odgojitelja. Pa čeprav najblažja, najpohlevnejša duša, spoznali so ga kot »nesposobnega« za vodjo te šole, ker — no, ker ga je rodila slovenska mati in ker še ni pozabil mile materinščine. Slovenci so

le za kmete in vasi, plebejci so nesposobni za višje službe, čeprav znajo dva jezika in čeprav pripoznava njih vrlino vsak odkritosrčen poštenjak. Tako se dela z našimi sinovi. Ravnatelj te šole moral je priti iz nemške pokrajine, njemu na stran postavili so povrh še učitelja, ki je rodom Bavarc torej iz »Rajha« doma. Učenci njegovi ga morajo neki pozdravljati »Heil«!

Še jeden dokaz dobrih (!) src naših ptuj-skih Nemcev! Okoliški Slovenci razširili smo si pretekle tedne našo lepo okoliško šolo. Nabrala se je med Slovenci posebna svota v namen, naj se okinča poslopje spredaj z lepima slikama Slomškega ljubitelja in ljubljence slovenske mladine in Komenskega, ki je bil rodom Čeh ter mnogozaslužen mož glede šolstva. Sliki ste res bili čedno zgotovljeni, pod Slomšekom vidi se še lep slovenski nadpis, pod drugo sliko pa nemški rek. — Mi Slovenci smo pač zopet tako pohlevni, da ne bi hoteli žaliti Nemce s samo slovenskimi reki. Ali so nam pa zaradi tega prizanašali?! Čujte vsi daleč okrog! Čeprav ste sliki visoko v prvem nadstropju, pritihotapili so se po noči neki pouličnjaki — kdo pa jih je poslal?, Slovenci gotovo ne! — ter ostudno pomazali obe sliki, posebno pa podobo Komenskega, z neko grdo tekočino. Kaj tacega na javni ljudski šoli?! Kaj se naj slovenska mladina uči iz tega?! To je tako nezaslišana surovost, da se mora gnusiti vsakemu poštemu človeku. — Kaj pa se naj učimo iz tega? Slovenski krajni šolski svet, proč z nemškim nadpisom, ne klanjajmo se Nemčurjem, ki niti toliko omike nimajo, kakor mi priprosti slovenski kmetje. Proč z nemškimi reki, raje nam pobelite zid prav po domače, a nemškega napisa nam toliko časa ni treba, da vidimo na nemški deški šoli kje izreke Slomšekove zapisane v naši slovenščini. Pustimo Nemcem nemške nauke, mi pa se držimo slovenskih naukov slovenskih mož. Saj jih imamo dovolj.

Tukaj imate torej pošteni Slovenci ptujske okolice štiri jasne dokaze, kako Vas ljubijo in kako so dobri mestni Nemci, katere tako pohvalno opeva pesnik Muršič. Kaj ga pač napeljuje k temu početju? Kaj mu je vzbudilo pesniško žilo z novo močjo? Volilci ptujskega okraja pozor! Nekaj Vam hočem povedati na uho. A brez šale! Nekateri mestni vrabci ovadili so mi, da se je proti naši zadnji zmagonosni volitvi vložil ugovor. Nasprotniki se morda celo nadejajo, da se volitev razveljavi in treba bode nove volitve. Ker se gre le za nekoliko glasov 3—5, upajo tedaj prodreti naši nasprotniki. Zato pa že zdaj gladijo pot svojim pristašem na pesniški način. — Ne vem, ali so govorili vrabci resnico, ali jih morda nisem prav umel. Pa naj že bo kakorkoli, rojaki moji! Skazite se poštene Slovence, vredne svojega imena. Ako volimo še enkrat, stopimo pogumno, složno in zavedno na volišče. Nijeden naj ne ostane doma, nijeden naj se ne izneveri svojemu rodu! — Ako pa se nam naš okr. zastop potrdi, delujmo zvesto vsi krog in krog mesta za naše svete narodne pravice! Kupujmo pri slovenskih trgovcih, podpirajmo slovenske obrtnike, ako jih pa v mestu ni, idimo v mestno okolico!

Iz Sevnice. Zadnji ponedeljek 11. sept. imel je Sevnški okraj vsled odredbe deželnega odbora razstavo goveje živine. Na razstavo so pripeljali 20 bikov, 50 telic in 71 krav. Premije je dobilo 26 posestnikov v skupni vrednosti 1500 kron. — Po dokončanem ogledovanju živine nam je potovalni učitelj gosp. Jelovšek lepo in razumljivo govoril o živinoreji ter nam pokazal mnoge napake, radi kojih živinoreja vedno bolj peša. Z vidnim veseljem in zanimanjem smo poslušali gosp. učitelja, posebno ker nam je slučaj pokazal, da imamo pred seboj poštenega krščanskega moža. Sredi govora oglasil se je namreč v zvoniku opoludanski zvon; ko smo se pri pričci vsi odkrili, prekinil je tudi govornik svoj govor in molil. To pa omenim radi tega,

ker smo žalostni gledali v svoji sredini samo enega moža, kojemu je bil slamnik pretežek. In kdo je bil ta? Mož, o katerem govorimo je silno radodaren, pri njemu dobiva vsak dan cela tolpa šolskih otrok kaj za pod zob. Do sedaj smo še malo mislili, da mož dela to iz krščanskega usmiljenja, a sedaj vemo, da njegovo srce ne pozna krščanstva in da njegovo usmiljenje prihaja od tod, ker ve, da bi sicer ubogi slovenski stariši ne bili tako nespametni, da bi pošiljali svoje otroke v tako šolo, kjer se radi pomanjkanja znanja nemškega jezika v treh letih komaj toliko naučijo, kakor v slovenski 4 razredni šoli v enem letu. — Slovenski stariši! ne pozabite kako prezirajo sv. vero tisti, ki so glavni steber »šulferajnske« šole in si zapomnite: Kakoršen vrtnar, tak vrt, kakoršen vrt, take cvetlice.

Iz Kozjega. Dne 9. kimovca je bil pri nas potovalni učitelj gospod Ivan Bele. Razlagal in učil nas je o vinarstvu, kako se postopa proti plesnobi itd., naposled pa še nekaj o sadjarstvu. Samo žal, da se malo brigajo naši kmetje iz kozjanskega okraja za povzdigo umnega sadjarstva in vinarstva. Prav primerno lego ima naš okraj za ta dva pridelka, samo, ko bi se naši kmetje hoteli postaviti na noge in se poprijeti nadejnega dela, ki bi se jim v kratkem gotovo izplačal. Pa kaj, če je oča zasadil kakšno jablano ali hruško, to ima potem naslednik; on se pa ne briga za svojega naslednika in tako gre sadjarstvo rakovo pot.

Razvidelo se je to oni dan, ko nas ni bilo nič več nič manj, kakor samo 6 (beri šest) poslušalcev zbranih okrog potovalnega učitelja gosp. Beleta na vrtu Fr. Gučka. — Žalostno je to, da so naši kmetje izostali ta dan in ne prišli na poduk, ki se jim je dvakrat pri cerkvi oznanil. Lepo vreme in delo je nekateri zadržalo, a vse gotovo ne. Gosp. učitelj Bele nam je zopet obljubil, da pride meseca oktobra kako nedeljo popoldan zopet k nam predavat. Zberite se ono nedeljo, katera bode že naznanjena, v bolj obilnem številu na vrtu g. Fr. Gučka, kakor zadnjič. Ne mislite, dragi kmetje kozjanske okolice, da že vse znate in razumite in da bi vam poduk škodoval. Le koristil bode marsikateremu, ki ima doma že novozasajeni vinograd. Ljubi kmetje, na svidenje pri poduku v obilnem številu.

Razne stvari.

Iz domačih krajev.

(Imenovanje.) Sodnim avskultantom sta imenovana pri okrožnem sodišču v Mariboru g. Fr. Osvatič, pri okrožnem sodišču v Celju g. Anton Mulej.

(Cirkus Enders) je v Mariboru (Bürgerstrasse.) Predstave, ki so vedno polne radovednega občinstva, so dosti lepe. Posebno ugajajo šaljivi pajaci, umetni jahači, mej temi najboljši g. Rieffenah, dalje marmorne skupine in učeni konji, katerih je čez 30. Umetnikov blizu 60. Ker ostane le še malo časa tukaj in je vstopnina primerna, se obisk priporoča.

(Zaročil) se je gsp. učitelj v Laporjah, Oton Vobič z gospodično Malčko Dernovšek.

(Iz šole.) Gosp. Ant. Munda, učitelj na celjski okoliški šoli, je odšel na glasbeni konservatorij na Dunaj. — G. učitelj F. Poljanec pri Kapeli blizu Radgone odide na višje učiteljsko izobraževališče (pedagogij) na Dunaj. — G. Miroslav Pučelik pride kot učitelj na mariborsko okoliško šolo.

(Cerkvene zadeve.) Duhovne vaje se bodo vršile v Framu od 20—24. sept. po čč. gg. misijonarjih iz Celja.

(Od mrtvih vstal.) Po Nemcih že kot mrtvec proglašeni Poljanec, koji jo je skupil pri zadnjih izgredih nasproti Slovincem, že hodi zdrav po Celju. Gotovo ni izgubil premnogo »nemške« krvi. Ubogi učitelj Gostinčar, kojega so Nemci tako lopovsko napadli, da

se je moral s silo braniti, pa še vedno ni okreval.

(Südmarka) je imela dne 8. septembra občni zbor v Celju. Največ podružnic 69 ima na Štajarskem. Samo letos ji je prirastlo pri nas 12 novih podružnic. To je znamenje, da Nemci posebno prežijo na štajerske Slovence. Tukaj je treba odpora! Podpirajmo »Našo stražo,« ki ima pomen braniti slovensko posest.

(Bogato Celje.) Mestna uprava celjska je nakupila za Südmarkovo slavnost zadnji petek za 30 gld. frankfurtarskih zastav. Kaj rečejo k temu celjski davkoplačevalci?

(Probujen kraj.) Lep izlet obetal se nam je nekaterim Celjanom preteklo nedeljo k veselici v Šmartnem v Rožni dolini. Solnce je iz prva prijazno sijalo in upali smo se zadostno nagledati tega divno-krasnega kraja, ki se ne imenuje zastonj Rožna dolina. Pa jeli so se nabirati oblaki in še predno smo vsi v Šmartnem, vlila se je ploha in deževalo je potem neprestano. V dežju smo prišli, v dežju zopet odhajali — a v kljub temu nam ostane ta izlet v prijetnem spominu. Zadobili smo v Šmartnem zavest, da imamo za hrbotom krepek, navdušen rod, ki se probuja in zaveda naloge, katera ga čaka v tem za Slované osodepolnem času. Pod umnim vodstvom in neumornim delovanjem tamošnjega duhovništva in učiteljstva se v Šmartnem priprosti narod krepko organizuje. Vrlo izvežban moški zbor nas je razveseljeval z najtežjimi skladbami, da smo se le divili, pa tudi diletantje so pokazali svojo zmožnost. Od veleč. g. župnika izvedeli smo pa, da je tamošnji zavedni občinski zastop v svoji seji sklenil odposlati protest proti divljanju celjskih Nemcev in prošnjo za podpravljenje celjske policije. Živeli vrli Št. Martinčani! — Upamo, da se nam kmalu zopet ponudi priložnost, poleteti še v večjem številu v divno Rožno dolino med probujene Šmartinčane. Na svidenje!

(Nemški uradniki v Celju.) C. kr. nemški uradniki v Celju so se udeleževali Südmarkine ljudske veselice v mestnem parku, kjer so se dogajali tudi pangermanski, protiaavstrijski prizori. Velenemška pesen »Wacht am Rhein« se je večkrat igrala in popevala in občinstvo se je odkrivalo. Tudi navzoči uradniki so se odkrivali ter pozdravljali pesen s »Heil«-klici. To so Vam uradniki! Slovensko ljudstvo bo moralo prosvedovati na vseh shodih proti takim uradnikom ter zahtevati domoljubne, avstrijsko misleče uradnike.

(Okrožno sodišče v Celju) je pričelo preiskavo radi hudodelstva javnega nasilstva proti namestniku deželnega glavarja dr. Serneču in dež. poslancu dr. Dečku. Radovedni smo, ali bo pričelo slavno sodišče preiskavo tudi proti uradnikom, ki so se udeležili zadnjih vsenemških prizorov v mestnem parku v Celju?

(Pošten avstr. uradnik.) Ko so nemški Celjani v svoji vsenemški navdušenosti hoteli pregovoriti tudi hišnega posestnika S., ki pa je upokojen c. kr. uradnik, da naj povodom slavnosti »Südmarke« razobesi frankfurtarico, in so mu celo jeli žugati, je končno te skušnjavce odpravil z besedami: »Jaz kot c. kr. uradnik, ki dobivam plačo od naše države, nikakor ne pustim svoje hiše zlorabljati v protiaavstrijske namene«. Vsa čast mu!

(Duhovniške spremembe.) Prestavljena sta č. g. Anton Srabočan iz Laporja v Ljutomer, Jožef Weixl iz Ljutomera kot beneficijant v Ptuj. Č. g. novomašnik Fr. Bratušek pride kot kapelan v Laporje.

(Zapeljani Slovenci.) »Na planinci je lušno biti«, »Men' se dekle smil'« — in — »Wacht am Rhein« popevali so v neki celjski krčmi — »Nemci«, ki so prišli od Südmark-festa. »Wacht am Rhein« še ni šla povsem gladko, umevno, ker so se je popoldne pri veselici naučili. Vaje bode še pač treba, in celjski Nemci bodo za par — učenih papig bogatejši.

(**Za podržavljenje celjske policije**) je prosila pri ministerstvu občina Bezovica. — Tudi občinski odbor pri Sv. Petru v Sav. dolini je v svoji prvi seji jednoglasno sklenil, da se takoj odposlje prošnja za podržavljenje mestne policije v Celji. Naj bi vse slovenske občine posnemale svojo najmlajšo sestro! Enako prošnjo tudi v kratkem vložijo občina Gotovlje.

(**Rojaki**), ki prihajate v Celje, spominjajte se, da se vseh izgredov in napadov proti Slovincem udeležujejo tudi nemški celjski trgovci in krčmarji. Svoji k svojim, Slovenci k Slovincem!

(**Slovenske katehete**) bo gotovo zanimala knjiga «Katekizem za katoliške šole v združenih državah ameriških», ki je ravno kar izšla v tiskarni sv. Mohorja v Celovcu. Spisal jo je č. g. F. S. Šusteršič, pregledal in odobril slovenski ameriški škof v St. Chloundu, mil. g. Jakob Trobec.

(**Drž. posl. vitez Berks.**) Dne 17. t. m. ob 4 uri popoldne bode na shodu kat. pol. društva v Kozjem tudi državni poslanec vit. Berks poročal o svojem delovanju v državnem zboru.

(**Slovenci kozjanskega okraja**), ki vam bije srce za narod slovenski in svetl materni jezik, pridite obilnem številu prihodnje nedelje dne 17. t. m. v Kozje. (Po pomoti se je poročalo v zadnji številki «Gosp.» 10. sept., a se ni vršilo nič.) No, kaj pa bode zanimivega tamkaj? Shod bode «Katoliško političnega društva» za celi kozjanski okraj, pri katerem bodo govorili gg.: Tomažič, Hohnjec in Grobeljšek; na svidenje v obilnem številu prihodnje nedelje ob 4 uri popoldan v prostorih Fr. Gučeka. Pokažimo, da še bije v naših srcih sveta ljubezen do domovine in materne besede in kdor še ni ud tega prekristnega društva, naj se da upisati.

(**Zavezi slovenskih učiteljskih društev**) je delalo goriško glavarstvo zaradi občnega zborovanja veliko zgago. Prepovedalo ji je zborovanje, banket in koncert, a na poziv je tržaško namestništvo dovolilo vsaj zborovanje. Sklenilo se je med drugim, da ostane list «Popotnik» v Mariboru. Častnim članom «Zaveze» sta se imenovala ljubljanski župan I. Hribar in dr. Tavčar. Dvomimo, da bodo s tem imenovanjem vsi učitelji zadovoljni, posebno o dr. Tavčarju bo marsikateri vprašal, kaj je neki že storil koristnega za slovensko učiteljsko in šolstvo.

(**Iz Planine**.) Na Malo gospojnico blagovolili so preč. gsp. kanonik in dekan kozjanski Janez Bosina v cerkvi svete Marjete slovesno blagosloviti novi in krasni tabernakelj, katero delo je napravil umetni naš podobar Ivan Cesar. Prekrasno delo zopet mojstra hvali, povzdiguje in ga gorko priporoča vsem vlč. gg. cerkvenim predstojnikom. Ni nam treba več v prihodnje iskati umetnikov drugod!

(**Pri Sv. Barbari v Haložah**) se je ustanovilo dne 5. septembra bralno društvo «Naprej.» Več prihodnjič!

(**V Kopivniku**) pri Framu se je ustanovila dne 3. sept. kmetijska zadruga. Dopolnjeni dopis priobčimo v bodoči številki.

(**Presvitli cesar**) pride dne 16. t. m. na Koroško k manevrom ter ostane ondi do 20. septembra.

(**Na Rečici v Savinjski dolini**) se združeno življenje veselo razvija v kljub vsem zabavljanjem nekaterih starokopitnežev. Ta mesec je začela poslovati na Rečici ljudska posojilnica po Raifeisenovem sestavu. Shod konsumnega društva dne 3. septembra se je obnesel izborni.

(**Jesenska pomlad**.) V lepi kozjanski dolini so jela jablana cvetiti, kakor spomladi. Pomlad v jeseni, jesen v pomladi.

(**V Petrovčah**) bode imelo društvo «Gospodar» svoj osnoven zbor dne 1. okt. t. l. Pri temu zborovanju bodeta govorila g. dr. Karlovšek o potrebi bralnih in gospodarskih društev in g. Ivan Kač o kmetijski organizaciji. Natančneje vspej pride!

(**Pozor!**) Začela se je prodajati in širiti 56 strani obsegajoča knjižica: «Srce človečje hiša božja ali pa delavnica satana. Raztolmačeno v 10 podobah. Namenjeno budenju in širjenju krščanskega mišljenja. V Gradcu. Založil Teodor Keil, knjigotržnica 1897.» — Knjiga je prepovedana in se je poslužujejo cerkveni sovražniki v namen, da bi spravili katoliško cerkev ob dobro ime med ljudstvom.

(**Krščansko misleče dijaštvo**) imelo je včeraj v Ljubljani sestanek, na katerem se je razpravljalo zgolj o znanstvenih rečeh. Vsakega rodoljuba mora veseliti, ako vidi dijake pri resnem delu.

(**Strela**) je vdarila preteklo soboto v gospodarsko poslopje Janeza Elbla, občinskega predstojnika pri Sv. Benediktu v Slov. gor. ter užgala. Ogenj je vničil ostrešje in ogromno množino sena. Treščilo je v prednjo stran, toda v tistem trenutku je pričelo goreti vse poslopje. Da ni zidano in obokano, pogorelo bi bilo do tal. Modri gospodar je bil zavarovan za 1000 gld. pri «Slaviji.»

(**Poroka**.) Poročila sta se g. A. Gabršček, lastnik «Goriške tiskarne» v Gorici in gđ. Ivanka Jarnik v Ptujju dne 9. t. m. v slov. cerkvi sv. Petra in Pavla v Ptujju. Častitamo!

(**Na zaupnem shodu**.) ki so ga sklicali gg. dr. Matek, Kržišnik in Gomilšek za danes, se razpravlja: o Reiffeisen-ovih posojilnicah, o kmetijskih zadrugah in njih zvezi, o konsumnih društvih, o organizaciji obrtnikov in rokodelcev, o organizaciji delavskega stanu, o ženski organizaciji in o patronažah, o društvu družinskih poslov, o časništvu za delavsko organizacijo, o ustanovitvi socialno-političnega društva za celi Štajar. Po vsakem poročilu sledi razgovor.

(**Gosp. Ivan Kač**) vabi k osnovenemu in ob enem I. občenemu zborovanju «Zaveze kmetijskih in gospodarskih zadrug za Spodnje-Štajarsko» dne 21. septembra t. l. v gostilni g. Franc Robleka v Žalcu. Začetek ob 9. uri popoldne. Vspored: pozdrav in govor o namenu in potrebi «Zaveze»; odobrenje zakonitih pravil; pristop udov; volitev načelnistva; volitev nadzornistva; sestava poslovnega reda; pogovor o napravi skladišč, učnih zavodov, o nabavi kredita, o zavarovalnicah; predlogi in nasveti. Vdeležba naj se poprej naznaniti blagovolji!

(**Požar na Rečici**.) Dne 3. septembra popoldne je zgorelo gospodarsko poslopje pri Gnaderju. Gasilec se je posrečilo rešiti živino in omejiti ogenj.

(**V Novem mestu**) je umrl štajarski sojak, gimnazijski profesor g. Janko Polanec. Lahka mu zemljica!

(**Mala Nedelja**.) Pri nas bo se zopet morala povečati šola. Da bi se le v šoli naši otroci učili več koristnega za kmetstvo življenje, ne pa toliko nepotrebne nemščine, kakor je v zadnjem času g. nadučitelj začel na ljubo nadzorniku vtepati v mlade glave. Naši otroci naj ne bodo Nemci, ampak pridni gospodarji in skrbne gospodinje. — Od vseh krajev se bere, da se zanimajo za kmečke zadruge, toda pri nas nima nikdo smisla za nje, čeravno so nam potrebne. Nas je priroda z vsem priskrbela, kar more kmet pridelati, namreč z ržnjem, vinom, sadjem, živino itd. tudi perutnino in čebelarstvo, kateri gojijo. Može, kateri imate voljo in razum, na delo! Če imajo drugi korist od zadrug, zakaj bi to mi prezirali!

(**Pozor starišem!**) Cesarja Franca Jožefa I. mestna višja dekliška šola v Ljubljani dovršila je s pretečenim šolskim letom 1898/99 svoje prvo triletnje. Polagoma, toda dosledno razvija se ta za probujanje našega naroda velepomembni učni zavod in smo s sedanjimi, povsem izvrstnimi učnimi uspehi lahko zadovoljni. Odlično učiteljsko osebje in svoje važne naloge si svesto šolsko vodstvo sta nam pa tudi porok za to, da bode ta šola dosegla tako stopnjo, da se bode lahko merila s prvimi enakimi zavodi naše monarhije. Mestna višja dekliška šola ima sicer v prvi vrsti namen podajati gojenkam splošno

izobražbo za življenje; ker se pa na zavodu poleg obligatnih učnih predmetov podučuje tudi laščina, francoščina, risanje, gospodinjstvo, petje, telovadba, zdravoslovje, stenografija in se bode v prihodnjem šolskem letu poučevalo tudi trgovsko knjigovodstvo in hrvatski jezik, dana je s tem absolventinjam zavoda prilika, da si osigurajo lastno eksistenco kot vzgojiteljice, knjigovodke, korespondentke itd. Ker je šola popolnoma na narodni podlagi osnovana, priskrbljeno je tudi za to, da se gojenkam vcepi narodna zavest, kar je eminentnega pomena za razvoj narodnega rodbinskega in družabniškega življenja. Vkljub temu, da ima zavod vsled svoje zdrave podlage vse pogoje trdne eksistence, je žalibog zanimanje zanj še vedno premlačno. Opaža se namreč še vedno, da celo boljši narodni krogi pošiljajo svoje hčerke v tuja, naravnost pomemčevalna učilišča in vzgajališča. Naj bi se ti ljudje vendar že enkrat zdramili in spametovali ter storili to, kar jim velewa narodna zavest in dolžnost. Vsak zaveden Slovenec naj pošlje svoje hčerke v mestno višjo dekliško šolo ljubljansko!

(**V Rusiji**) so pričeli posebno pozornost obračati na dobro odgojo kmečkih deklet. V mnogih krajih so ustanovili šole za ženska dela in gospodinjstvo. Najbolj se je odlikoval v tem biskup Hilarijon. Car mu je za to pisal priznalno pismo.

(**V Belemgradu**), glavnem mestu Srbije, se je začela obravnava naglega soda proti Knezeviču, ki je vstrelil na razkralja Milana, in njegovim zaveznikom. Obravnava jasno kaže, da je bil Knezevič najet in da je le slepo streljal, kajti Knezevič vsak dan drugače izpoveduje, a drugi obtoženci, sami pošteti može, odločno trde, da z Knezevičem niso imeli ničesar opraviti, mnogi ga niti niso poznali, o kaki zaroti proti Milanu pa sploh ni nobenega govora. Toda Milan hoče svoje sovražnike ugonobiti in tu mu mora pomagati vsako še tako slabo sredstvo. Uboga Srbija!

Društvene zadeve.

(**Za družbo duhovnikov**) so meseca maja, junija, julija in avgusta vplačali č. gg.: Kolarič Jožef 10 gld., Šibal Anton 2 gld., Gartner Fr. 2 gld., Meznarič Anton 11 gld., Kapus A. 10 gld., Šanda Jan. 12 gld., Heber Fr. 4 gld., Ciuha Ferdo 2 gld., Višnar Fran 12 gld., Kolarič Ant. 3 gld., Kranjc Martin 1 gld., Bratkovič Fran 2 gld.

(**Za Našo stražo**) je vposlal preč. g. kanonik J. Meško pri Sv. Lovrencu v Slov. gor. 10 kron, za šolo na Muti 8 kron.

(**Za dijaško kuhinjo**) v Mariboru je darovala posojilnica slovenjegraška 25 gld., č. gg. duhovniki ob pogrebu vlč. g. Bratuša namesto venca 11 gld. Rodoljubi, darujejo sedaj ob začetku šolskega leta za dijaško kuhinjo, bodisi v denarji, bodisi v pridelkih.

(**Slovensko društvo**) s sedežem v Mariboru ima v nedeljo 24. t. m. občen zbor. Glavne točke bodo tudi volitev novega predsednika in odbora, razgovor o političnem položaju in programu štajarskih Slovencev z ozirom na najnovejšo dogodke.

(**Celjsko delavsko podporno društvo**) priredi prihodnje nedeljo 17. t. m. izlet na Teharje k g. J. Cajhnu, kjer se snide s štorškimi delavci. Tam bode o pol štirih shod. Govoril bo g. J. Rebek: «o novem davku na sladkor,» g. J. M. Kržišnik: «Kaj treba doseči, da bo delavec res živel, kakor pristoji človeku.» Obilne udeležbe želi odbor.

(**Vabilo**.) Kmetijsko bralno društvo v Krčevini pri Ptujju priredi svoj občni zbor, ker se taisti zaradi neugodnega vremena dne 10. t. m. ni mogel vršiti, dne 17. septembra v gostilni Gregoreca in sicer s taistim vspejredom. K obilni udeležbi vabi odbor.

Listnica uredništva. Nekateri daljši dopise smo morali odložiti, ker je bil prostor za dopise že popolnoma zastavljen, ko so nam došli. Tako so izostali dopisi iz Celja, od Sv. Barbare, Kopivnika, Polskave itd. Prosimo potrpljenja.

(Imenik p. n. podpornikov društva „Dijaška kuhinja“ v Ptuj v pretečenem šolskem letu 1898/99.) Belšak o. Karol, minorit 10 gld., Bratuša, beneficijat 10 gld., dr. Brumen, odvetnik 10 gld., M. Cilenšek, profesor 10 gld., dr. Horvat T., odvetnik 10 gld., Majcen F., prof. 10 gld., Menhart J., mestni kapelan in katehet 10 gld., Moravec Fr., vikar 10 gld., Ožgan S., c. kr. notar 10 gld., + dr. Ploi J. 15 gld., + Sedlaček J., tajnik 4 gld. 50 kr., + Kunstek Luka 10 gld., Lenart J. 10 gld., Črnko M., župnik v Sevnici 5 gld., Schreiner, kaplan pri Sv. Marjeti 2 gld., Slavinec 1 gld., Planinšek 1 gld., dr. Špešič v Središču 5 gld., dr. Jurtela v Ptuj 10 gld., Vozlič L., mestni kaplan v Radgoni 5 gld., Mahorič v Ptuj 1 gld., A. Hajšek, č. kanonik v Slov. Bistr. iz zapuščine + gosp. Sattlerja 20 gld. in 5 gld. iz svojega, sl. družba svet. Cirila in Metoda v Ljubljani 30 gld., sl. odbor okr. zastopa v Ormožu 10 gld., sl. Ormoška posojilnica 15 gld., Neimenovan na Hajdini 4 gld., sl. odbor okr. zastopa pri Sv. Lenartu v Slov. gor. 20 gla., Eferl M., kaplan pri Sv. Rupertu nad Laškim 1 gld., Cerjak Fr., kaplan v Poličanah 5 gld., Janžekovič V., duh. svetnik, župnik in poslanec 2 gld., Vaupotič o. Leonard v Ptuj

1 gld., Kosér v Juršincih 1 gld., Fleck Jož., infuliran proš 10 gld., sl. posojilnica v Gornji Radgoni 10 gld., Cilenšek Al., župnik v Stopercih 1 gld., sl. posojilnica v Brežicah 5 gld., sl. posojilnica v Slov. Bistrici 10 gld., sl. posojilnica v Ptuj 100 gld., sl. okr. zastop v Ptuj 200 gld., Zelenik J., načelnik okr. zastopa 30 gld., Gomilšak F., kaplan v Jarenini 3 gld., farni urad pri Sv. Rupertu nad Laškim 2 gld. 50 kr., Stazinski o. Konrad, kaplan pri Sv. Trojici 1 gld. 50 kr.

Za novo šolsko leto so darovali č. gg. duhovniki pri pogrebu + č. g. A. Bratuša mesto venca na krsto 11 gld., Črnenšek, župnik v Cirkovicah 1 gld. in č. g. Črnko M. župnik v Sevnici 5 gld.

Vsem blagim p. n. dobrotnikom izreka pristržno zahvalo odbor ter prosi tudi za podpore v prihodnjem šolskem letu.

Loterijske številke.

Trst 9. septmb. 1899: 10, 20, 63, 61, 76
Linc > > > 62, 86, 38, 26, 50

Podpirajte dijaško kuhinjo!

Hennebergova svila

meter 45 kr. do 14 gld. 65 kr., pristna le tedaj, ako se naroči naravnost v mojih tovarnah; črna, bela in barvana; tkanine, barve in vzorci po najnovejši šegi. Zasebnikom poštne in carine prosto na dom. Vzorci obratno.

G. Hennebergove tovarne za svilo (c. in kr. dvorni zalagatelj) v Zürichu.

Postranski zaslužek,

trajen in rastoč, ponuja se spoštovanim, delojubnim in stalno naseljenim osebam s prevzetjem zastopa domače zavarovalne družbe prve vrste. Ponudbe pod „1.798“ Gradec, poste restante.

Lekarna Trnkóczy

v Ljubljani (Kranjsko)
priporoča naslednja, dobro preskušena zdravila:

Najceneje se dobiva v tej lekarni pri naročilih po pošti, ter se od tu pošilja koj celo samo en komad.

Štedljivim gospodinjam, dojenčkom, otrokom, nervoznim, rekonvalescentnim, slabotnim, tistim, ki trpijo vsled pomanjkanja krvi in bledice, vsakemu bolniku, sploh vsakemu se priporoča mesto slabe, razburjajoče kave in ruskega čaja dr. pl. Trnkóczyjev kakao-sladni čaj kot okusno, redilno, zdravo in ceno živilo. Zavoj (1/4 kile vsebine) 20 kr., 14 zavojev samo 2 gld. 25 kr.

Doktor pl. Trnkóczy-ja

želodečne

kapljice. Dobro sredstvo za želodec. — 1 steklenica 20 kr., 1 tucat 2 gld.

Doktor pl. Trnkóczy-ja

krogljice

odvajalne (čistilne) čistijo želodec. — Škatlja 21 kr., zametek 1 gld. 5 kr., —

Pocukrene krogljice. 1 škatulja 40 kr., 3 škatulje 1 gld.

Varstvena znamka.

prsni,

pljučni in kašelj, sok ali zeliščni sirup, sestavljen z lahko raztvorljivim vapnenim železom, utiša kašelj, raztvorja sliz, ublažuje bol in kašelj, vzbuja slast do jedi in tvori kri. — 1 steklenica 56 kr., pol tucata 2 gld. 50 kr.

Doktor pl. Trnkóczy-ja

protinski

ali drgnilni cvet (udov cvet, Gichtgeist) je kol bol utešujoče, ublažujoče drgnjenje za križ, roke in noge, kot zopet poživiljajoče drgnjenje po dolgi hoji in težkem delu itd. priporočljiv. — 1 steklenica 50 kr., 6 steklenic 2 gld. 25 kr.

Doktor pl. Trnkóczy-ja tinktura za

kurja očesa,

izkušeno sredstvo zoper boleča kurja očesa, bradovice, utrpnenje kože, žulje in ozeblino. Ima to veliko prednost, da se samo le s priloženim čopičem bolečino namaže. Steklenica po 40 kr., 6 steklenic 1 gld. 75 kr.

Varstvena znamka.

Ker je vedna skrb p. n. ekonomov, poljedelcev, živinorejcev itd. obrnena na ohranjenje zdrave in krepke živine, opozarjamo jih posebno na naše dijetetične redilne preparate za živino.

5—12

Dokt. pl. Trnkóczya

Živinski

redilni prašek za notranjo rabo pri kravah in konjih. Že skoro 50 let z najboljšim uspehom v rabi, kadar živina noče žreti, za zboljšanje mleka. Zametek z navodom kako se more rabiti 50 kr., 5 omotov 2 gld.

Prašičji

redilni, krmilni prah. Varstveno in dijetetično sredstvo za prašiče. Za znotranjo rabo, služi za tvorbo mesa in tolsče. 1 zametek 25 kr., 5 omotov samo 1 gld.

Varstv. znamka.

Slomšekove „PRIDIGE OSNOVANE“

glavnih spisov šesta knjiga.

Ravnokar je dotiskana in se začne te dni razpošiljavati.

Obsega v srednji 8° za uvod: «Vaje cerkvene zgovernosti» str. 1—150. — Potem I. del «Pridige ob nedeljah» (50) str. 51—248; II. del «Pridige ob zapovedanih praznikih» (20) str. 251—306; III. del «Pridige ob cerkvenih godovih» (12) str. 309—348; IV. del «Pridige ob godovih svetnikov sploh» (commune sanctorum) (32) str. 351—450.

Skupaj 114 pridig izborne vsebine.

Cena broširani knjigi s poštino je 4 K.

Dobiva se v „tiskarni sv. Cirila v Mariboru“ pa tudi po vseh drugih slovenskih bukvarnah.

Dopisnice razglednice (Ansichtskarten)

izdeluje podpisana prav lično, hitro in po ceni.

Kdor želi založiti kako razglednico mora doposlati fotografijo dotičnega kraja.

Za obila naročila se priporoča

Tiskarna sv. Cirila Maribor

Koroška ulica št. 5.

Vožnje karte
in
tovorni listi
v

Ameriko.

Kralj. belgijski poštni parnik

Red Star Linie iz Antwerpna naravnost v
Novi Jork in Filadelfijo.

Koncesijovana od visoke c. kr. avstrijske vlade. Pojasnila daje radovoljno

Red Star Linie, Dunaj IV., Wiednergürtel 20,
ali

Julij Popper, Bahnstrasse 8, Innsbruck.

Umetno-obrtna delavnica cerkvenih kamnoseških in podobarskih del

kamnoseka **J. F. PEYER-ja** priseženega izvedeneca
v **Mariboru**,

Kokoschinegg-Allee, Hilarinsstrasse, Carneristrasse.

Izdeluje altarje, prižnice, obhajilne mize, krstne kamene, okna, itd. itd.

Tudi prevzema mere prostorov za omenjene predmete, kakor tudi originalne načrte.

Posebno se bavi z napravo nagrobnih spomenikov. Prav velika zaloga dogotovljenih novih nagrobnih kamenov od peščenega kamena, mramorja, granita in sienita.

Solidna postrežba in prav nizke cene.

31

Naznanilo!

Kmetijska zadruga v Žalcu naznanja vsem onim kmetovalcem, kateri še niso nje udje, da se dobi umetni gnoj kompost in tomaževa žlindra, kakor tudi živinska sol pri:

Anton Kolencu trgovcu v Celju

v «Narodnem domu»,

2

kamor se naj neudje zadruga obrnejo, bodo dobro, hitro in prav ceno postreženi.

Naznanja

se Vam, da se v novi žganjariji v barvarski ulici 7, v Ptuiju, (v hiši kjer je poprej prodajalnica

Martina Muršeca bila) prodaja naravno domače žganje po zelo nizki ceni. — Posebno se priporoča za delavce droženka, tropinsko in slivovka, katero tam v vsaki meri in po jako nizki ceni dobite. Poskusite in prepričali se bode, da je tam resnično dobro kupiti in da bo vsaki z žganjem zadovoljen. Al. Mir. 6

Umetno stavbarsko-klesarski obrt Murnikovih naslednik.

Anton Gajser,
lastnik.

Kaiserstr.-The-
atergasse št. 18.
Obstoji že
42 let.

Karol Kocijančič,
klesarski mojster.

v **Mariboru.**

Izdelujejo se umetelni altarji, prižnice, krstni kamni, kipi, mavzoleji, grobišča itd. po lastnih in tujih načrtih. Velika zaloga gotovih nagrobnih kamenov od mramora, granita in sienita.

Priznано nizke cene.

**Lepe podobice s črnim okvirom kot spominki
za v molitev priporočene ranjke.**

Primeren tisk na drugi strani oskrbimo hitro in lično.

100 kosov od 80 kr. do 1 glđ. 80 kr.

K obilim naročilom se priporoča

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Posestvo Cezlak

z gostilničnim in branjarskim obrtom v občini Kot ob cesti, ki vodi iz Oplotnice v Lukanjo, daje se z ugodnimi pogoji v najem za več let. Na posestvu je tudi granitni kamenolom s potrebnimi stanovanji za delavce, kateri bi se eventualno tudi dal v najem.

Podrobno se izve pri „knežjem oskrbništvu v Konjicah.“ 6

Cenjena gospodinja!

Ne dajte si vsiljevati drugih izdelkov cikorij, ampak zahtevajte povsod najboljši pridevek k pravej bobovi kavi, ki Vam bode gotovo ugajal, to je iz čiste cikorijske in sladove tvarine napravljena domača „Kava“ in „Sladna kava družbe sv. Cirila in Metoda.“ 1

Dobiva se povsod.

Zaloga pri **Ivan Jebačinu v Ljubljani.**

Mojster Skaza

se priporoča preč. cerkvenim predstojništvom za prenovljenje vsakovrstnih cerkvenih del.

Za preskrbljevanje novih oltarjev, lec, rezljanih (Relief) križevih potov, posameznih podob, kipov in križev.

Za zsako poljubno podobo se pošlje originalna fotografija; za križe pa rezljano razpelo frankovano vsakemu preč. gosp. duhovniku. — Naslov je:

Konrad Skaza, župnišče Vitanje pri Celju.

Vsakočasni naslov pa:

Konrad Skaza, St. Ulrich Gröden Tirol.

Spričevalo.

Gospod Konrad Skaza, pozlatar in slikar skozi 10 let delovodja pri g. Stuflesseru v Gröden na Tirolskem, je prenovil letos v cerkvi Matere božje v Vitanju 2 oltarja leco in orglje. Delo je izvršil, kakor veščaki sodijo, lepo, okusno in fino, da ga smem z najboljšo vestjo najtoplejše priporočati preč. cerkvenim predstojništvom.

Tudi cena njegovemu izbornemu delu je primeroma nizka.

Ker je preskrbel za tukajšni okraj mnogo krasnih križev in kipov iz Tirolskega, sem se sam prepričal, da je mnogo boljše, enake reči po tem gospodu naročevati, kakor po kateri drugi poti.

Omeniti še moram da je g. Konrad Skaza naš slovenski rojak. Po tem takem resnično zasluži, da se mu smejo vsakovrstna v njegovo stroko spadajoča cerkvena dela izročevati.

Vitanje, 5. avgusta 1899.

1-3

J. Žičkar, župnik.

Izobražena gospica

zmožna nemškega in slovenskega jezika v govoru in pisavi, sprejme se k dvema deklicama v starosti 6—8 let. — Povpraša se v upravnishtvu tega lista.

Deček

sprejme se pri A. Pinterju v Slovenski Bistrici v uk. 1-2

Pridnega učenca

poštenih starišev takoj sprejme krojač Körner v Št. Dju v Slov. goricah. (Egyditunel.) 1-3

Na prodaj.

Kdor ima denar in veselje za trgovino z lesom, naj vkupi hišo z vrtom in travnikom v kateri je trgovina mešanega blaga, žganja, prodaja c. kr. tobaka in pismenih znamk, na najlepšem prostoru in denarnem kraju brez konkurence. — Več pove: **Franc Golčer v Čadramu p. Oplotnica.** 1-3

Žganjarija

R. Wieser-ja v Hočah pri Mariboru.

Največa žganjarska zaloga na Štajarskem po čuda nizkih cenah. Zdravilski konjak za bolestinke in okrevalce kemično razložen in spoznan za čisto vinsko prekapnino. 34

KATHREINER-

Kneippova sladna kava.

Stara mamica, se meri.

Že leta sem izpričano izvrstna primes k bobovi kavi. — Pri živčnih, srcnih, želodčnih boleznih, pri pomanjkanju krvi etc. zdravniško priporočena. — Najpriljubljenejša kavina pijača v stotisočero rodovinah.

Na prodaj.

Lepo posestvo in hiša z 4imi stanovanji, drvarnico, svinjakom, lepo njivo, vrtom in precej trsja. Koroška ulica 116.

Majhen

dijak se sprejme na stanovanje in hrano pri učitelju. Več se zve pri uprav listu. 1-2

Cerkovnik

dobro izurjen in poštenega značaja ter vseh zadržkov prost, išče službe. Naslov pove upravništvu «Slov. Gosp.» 1-2

ROJAKI!

podpirajte družbo sv. Cirila in Metoda!

Izjava!

Podpisanec izjavljam da so vse razžaljive trditve, katere sem izustil v gostilni Schrammeljevi o gosp. Martinu Cagranu urarju v Ljutomeru neresnične in izmišljene.

Zavoljo tega prekličem vse svoje gosp. Čagrana žaleče besede in ga prosim odpuščanja.

Ljutomer, 3. septembra 1899.

Roman Peklar, pek.

Na prodaj.

Pod ugodnim pogojem na desetletno plačilo, se prostovoljno proda nezadolženo posestvo na Spod. Štajarskem poldrugo uro od Poličan proti Hrvatskem; obstoječe iz hiše, velikega kozolca, hlevov za 12 govedine in 3 svinjskih hlevov okoli 15 oralov hrastove, bukove, smrekove hoste, sladkih travnikov, njiv, sadnega vrta in okoli 3 orale vinograda skupaj 25 oralov zemlje, 300 veder vinske posodbe tri preše vse skupaj stane 3000 gl.

Drugo posestvo z lepo zidano hišo, nekaj vinograda, izvrstnih travnikov, njiv stane 1000 gld. — Več se izve pri upravnistvu lista. 1-3

Na prodaj.

Posestvo blizu farne cerkve in državne ceste med Celovcem in Mariborom, posebno pripravno za štacuno, ker v celej fari z 600 prebivalci ni nobene štacune, poslopje v dobrem stanu, obsega sedem oralov njiv, dva orala travnikov in lep sadni vrt — voda pri hiši — prodaja se za 1700 gld. in od teh zamore 800 gld. na posestvu ostati proti amortizaciji.

Posestnik: Simon Brumnik, p. d. Habnar v Šmiklavži, pošta Ruda, sodnija Velikovec na Koroškem. 1-2

Dijak iz dobre hiše vzame se v vse preskrbovanje pri nadučitelju Weixl v Mariboru Zofijin trg, št. 3, na levo II. nad.

Dražbeni oklic.

Po slednjevoljskem določilu dné 18. julija 1899 v Laporji umrlega vpokojenega župnika gospoda Gašparja Cenz, vršila se bo v ponedeljek

2. oktobra t. l.

pričenši ob 10. uri dopoldne na licu mesta v Laporji št. 16. prostovoljna dražba v zapuščino imenovanega pokojnika spadajočih: a) zemljišč vl. št. 148, 149 in 150 k. o. Laporje, sodno inventiranih in cenjenih na 1302 gld. 11 kr., obstoječih iz hiše, bajte, gospodarskega poslopja, vinograda in zemljišč;

b) premičnin, cenjenih na 266 gld. 44 kr. (hišne in gospodarske oprave, živine itd.)

Zemljišča in premičnine se bodo oddale tudi pod izključno ceno.

Na označenih zemljiščih zavarovanim upnikom ostane zastavna pravica neprikračena.

Inventarni in cenilni zapisnik ter dražbeni pogoji so pri podpisani sodniji v uradnih urah na vpogled.

C. kr. okrajna sodnija Slovenska Bistrica, oddelek I., dne 7. septembra 1899.

Kermek.

Na prodaj

je iz zapuščine pok. č. g. župnika M. Jureša lepa, na pol pokrita kočija. Natančneje se izve pri dedičih, posebno pri Alojziju Jureš, kmetu v Borecih, Križevci, pri Ljutomeru. 2-2

Služba organista in cerkovnika v prijetnem in dobrem kraju blizu mesta je izpraznjena. — Prosilci naj svoja imena naznanijo upravnistvu lista.

KUVERTE

s firmo priporočila
tiskarna sv. Cirila v Mariboru

ZAHVALA!

Ker sem moral nenadoma zapustiti ljutomersko župnijo in mi ni bilo mogoče s prižnice se posloviti od svojih ljubih župljanov, izrekam jim tem potom svojo najiskrenejšo zahvalo za njih ljubezen in udanost do mene ter se jim s prisrčno prošnjo priporočam v molitev in prijazen spomin. Gospod z Vami! Z Bogom!

V Ptuj, 13. septembra 1899.

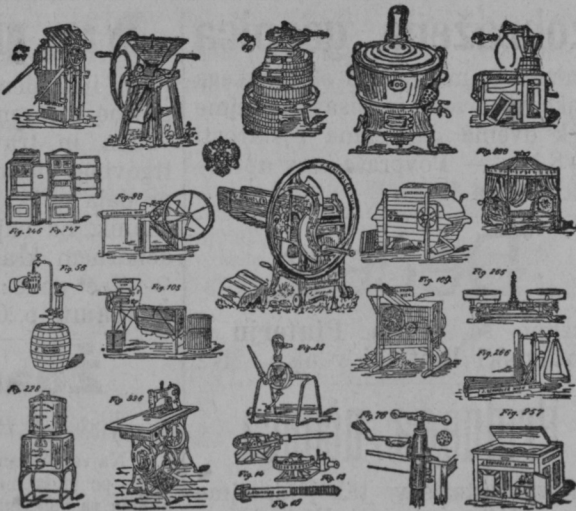
Jožef Weixl, bivši ljutom. kaplan.

Janez Schindler,

Dunaj III., Erdbergstr. 12, pošilja zastoj vsakemu cenilniku v slovenskem jeziku. V tistem se nahaja več ko 300 podob različnih strojev in orodja za poljedelstvo, obrt in hišne potrebe. Cene nižje, kakor povsod drugod. Pošilja se na poskušnjo. Reelna postrežba se jamči. Plačila prav ugodna. Solidni krščanski prekupci se iščejo.

Janez Schindler,

c. kr. 11-18
lastnik privilegij.
Dunaj III., Erdbergstrasse

Šolske knjige

in drugo vsakovrstno šolsko orodje dobi se po nizki ceni v trgovini

J. N. Peteršič-a

v Ptuj, zraven okr. glavarstva.

Na prodaj

ali v najem «Gostilnica» s 4 orali zemlje po nizki ceni v Slovenski Bistrici. Več se izve: V pisarni «Puntigamove pive» Maribor — Koroška ulica. 2-2